

یکصد نکته از فرمایشات مقام معظم رهبری دام ظلّه العالی در مراسم عمامه گذاری طلاب

«عمامه گذاری» یکی از سنتهای دیرین حوزه‌های علمیه بوده و هست. از گذشته چنین مرسوم بوده که وقتی طلاب به سطحی قابل قبول در تحصیل علوم اسلامی می‌رسیدند، در یکی از مناسبتها و اعیاد اسلامی نزد یکی از بزرگان علماء رفته و به لباس مقدس روحانیت ملبّس می‌شدند. همین سنت نیک نزد رهبر معظم انقلاب نیز انجام می‌شود و هر ساله عده‌ای از طلاب جوان به دست مبارک ایشان معّم می‌شوند. متن پیش رو، گلچین و گزیده‌ای کوتاه از سخنان آقا در این مراسم نورانی خطاب به طلاب جوان است.

۱. نورانیت پیدا کنید خودتان، تا به مردم نورانیت ببخشید.
۲. بدون توسل به پروردگار عالم و اولیاء مطهرینش و بدون کمک خدا، نمی‌شود قدم از قدم برداشت.
۳. این لباس مبلّغین دین است، لباس ورثه الانبیاء است.
۴. قدر این لباس را بدانید و آن را گرامی بدارید؛ گرامی داشتن هم به این است که به لوازم و شرایطش عمل کنید.
۵. اگر عمامه برای ما غرور آورد، تکبر آورد... آن وقت وسیله سقوط است.
۶. شما وقتی عمامه سرتان نباشد، بروید توی کوچه و خیابان، اگر اعلم علماء هم باشید، کسی این را در بدو رؤیت نخواهد فهمید.
۷. عمامه شما وزن کمی دارد... اما در معنا... بسیار بسیار سنگین است.
۸. ثقل معنوی این عمامه خیلی زیاد است. حقیقتاً یک گردن کلفت و قوی معنوی لازم دارد که بتواند زیر این تاب بیاورد.
۹. وقتی انسان عمامه سرش گذاشت، بار مسؤولیتش بیشتر خواهد شد. چون توقعات از او بیشتر می‌شود. چون در موضع ادعا قرار می‌گیرد.
۱۰. فرق مابین قبل از تعّمم و بعد از تعّمم را از اعماق وجود، از بن دندان درک بکنید.
۱۱. بدون قبول این مسؤولیت که ترویج دین باشد، عمامه معنا ندارد.
۱۲. چون شما این لباس را پوشیدید، مردم از شما طلبکارند؛ چون این ادعاست، این تابلو زدن است.
۱۳. از ما توقع نیست که مثل انبیاء و اولیاء باشیم، اما توقع هست که برای مردم معمولی یک نمونه‌ای از تدبّین باشیم.
۱۴. یادگرفتن و یاد دادن، خوب شدن و خوب کردن، این مسؤولیت شماست.
۱۵. شما معلمین روحی و معنوی بشرید... بشر امروز به این اطباء نیاز دارد.
۱۶. واقعاً نیتتان خدمت باشد.
۱۷. آن حدیثی که توی کتاب می‌بینید قبل از این که برای این باشد که در منبر به کسی بگویید برای این باشد که خودتان به آن عمل بکنید.
۱۸. قدم اول، اصلاح خود است؛ اما باید آماده کنیم خودمان را که بتوانیم دیگران را اصلاح کنیم.
۱۹. از همه کارهای عالم سخت‌تر، اخلاص است.

۲۰. تجمل مباح خوب است. شرعاً شاید ممدوح هم هست اما آنجایی که در حدود کارهای ممنوع و همراه با چیزهای بد خواهد شد... آنجا بکلی اجتناب کنید.
۲۱. استغنا داشته باشید از مردم؛ به خدا خودتان را هرچه می‌توانید محتاج کنید و از مردم و از آنچه که در دست بنی آدم هست، خود را مستغنی قرار بدهید.
۲۲. اول کسی که به معارفی که از اسلام آموخته است باید عمل بکند، خود شما هستید.
۲۳. سعی کنید باطن را آباد کنید.
۲۴. کسی که مهذب نیست، خیلی در خطر است خیلی.
۲۵. اولین چیزی که برای طلبه لازم است در کنار درس خواندن، اخلاق است.
۲۶. باید تزکیه بشویم ماها. باید اخلاقمان و معنویتمان با مردم عادی فرق داشته باشد.
۲۷. ما بایستی با دو بال علم و اخلاق حرکت کنیم.
۲۸. علم بی تقوا، چیز بسیار خطرناکی است.
۲۹. پناه بر خدا از آن روزی که يك عالمی به عکس بشود، که مردم را از بهشت به جهنم ببرد!
۳۰. مردانه تصمیم بگیرید که از این محرّمات اجتناب کنید.
۳۱. آنچه را که می‌فهمید که محرّم الهی است، از آن اجتناب کنید.
۳۲. تحت هیچ شرایطی تسلیم گناه نشوید. نگذارید گناه بر شما غالب بشود.
۳۳. بعضیها خیال می‌کنند که تزکیه و وقوف عند المحرّمات... معنایش این است که انسان از همه لذایذ دنیا چشم‌پوشد، نخیر.
۳۴. بدون مجاهدت نه به دنیا می‌شود رسید نه به آخرت.
۳۵. اخلاص... همان کیمیایی است که هر مسی را هم طلا می‌کند.
۳۶. برای خدا کار کنید.
۳۷. تمتّعات حلال در امور دنیوی اشکالی ندارد. آنچه که ممنوع است آن تمتّعات حرام است.
۳۸. جوانی بهترین وقت برای شروع تهذیب نفس است.
۳۹. جوانی دوران طلایی عمر است. افسوس که جوانها عمق این سخن را درک نمی‌کنند.
۴۰. وقت خودسازی در همین سنین شماس است.
۴۱. واقعاً ترك محرّمات در جوانی که تعلقات کمتری دارد، خیلی آسانتر است.
۴۲. توسل و تضرع و ذکر و توجه را فراموش نکنید، ترك نکنید.
۴۳. نمازها را با توجه بخوانید.
۴۴. نافله بخوانید، قرآن بخوانید، نماز اول وقت بخوانید، که این سه چیز برای طلبه واجب است.

۴۵. حتماً هر روزی يك مقداری قرآن بخوانید. این از شما فوت نشود، ولو نصف صفحه.
۴۶. نماز خیلی مهم است عزیزان خیلی.
۴۷. با خدا انس بگیرید.
۴۸. مواظب زبانتان باشید نگذارید هر حرفی بر زبانتان جاری بشود.
۴۹. با بندگان خدا، با اخلاق خوب، با رفتار خوب، با صدق در کلام و در عمل، ارتباط برقرار بکنید.
۵۰. نماز خوب به جا بیاورید، با خضوع، با توجه، به جا بیاورید.
۵۱. قانع به کم در معنویات نباشید.
۵۲. هیچ روزی نگذارید بگذرد که شما مقداری قرآن نخوانید، با تدبّر البته.
۵۳. توسلاتتان را حفظ کنید. توجهتان، تضرعتان، نماز اول وقتتان، نماز با توجهتان، نوافلتان.
۵۴. خیال نکنید که هر کی عمامه سرش گذاشت، این مقرب پروردگار خواهد شد، نه.
۵۵. اگر خدای نکرده ما وضعمان بد باشد... آنوقت دیگر از مردم، انتظاری نمی شود داشت.
۵۶. طلبه نباید سیاسی کاری کند و نباید متوغل در امور سیاست بشود.
۵۷. سعی کنید بفهمید دنیا چه خبر است.
۵۸. ای بسا عالم دین که خیلی هم خوب و پاک و طاهر بوده اما به خاطر نشناختن زمان... دچار خطاهای بزرگی شدند.
۵۹. ما دیدیم کسانی را که قطعاً علمشان بالا بود، عدالتشان هم حرف نداشت، اما حرکاتشان، سکنااتشان، حرفشان، موضع گیریشان به ضرر اسلام و مسلمین بود.
۶۰. اگر چنانچه دنیا را شناسید، جریانها را شناسید، دشمن را شناسید، دوست را شناسید... این علم و تقوا به ضرر اسلام و مسلمین تمام می شود.
۶۱. درس بخوانید. در درس کوتاهی نکنید. کم اهمیتی نکنید.
۶۲. باید چشمتان باز باشد؛ جبهه را شناسید، دشمن را شناسید، دوست را شناسید.
۶۳. بعضی از این بیکاری ها گعده های بی خودی - نمی دانم - صرف وقتهای بی خودی، اینها را رها کنید.
۶۴. اگر بخواهید مفید واقع بشوید، باید علم پیدا کنید. بدون علم فایده تان کم خواهد شد.
۶۵. درس، اخلاق، سیاست؛ این سه تا وظیفه شماست.
۶۶. بروید سراغ درس خواندن واقعی. يك هفت هشت ده سال را قوی و محکم درس بخوانید.
۶۷. نفس خودتان را تربیت کنید. نفس محتاج تربیت است در همه آفات زندگی.
۶۸. از مسائل جاری جهان غفلت نکنید. بفهمید که در دنیا چه می گذرد. در کشورتان چه می گذرد.
۶۹. روح درس تقوی است، تهذیب نفس است.

۷۰. تواضع داشته باشیم تا با خودبینی و خودخواهی شعاع نفوذ سخن جهان را کم نکنیم.
۷۱. مناعت داشته باشیم تا سر برافراشته ما را طمعها، نیازها، خواستها، تحمیلها، نتواند فرو بیاورد.
۷۲. باید طلبه جوان و روحانی پرکار و پرتلاش باشد. از کار باید خسته نشوید.
۷۳. دشمن شناسی و دوست شناسی را فراموش نکنید.
۷۴. بی سوادی برای معمم، عیب غیر قابل اغماضی است، چون مردم به او مراجعه می کنند.
۷۵. واقعاً عالم و فاضل و محقق بشوید و این جز با درس خواندن، با دقت کردن، با کار جدی کردن حاصل نخواهد شد.
۷۶. هم عالم بشوید، هم متقی بشوید، هم... بصیر و آگاه به زمان، البته تلاش لازم است.
۷۷. ای بسا عالم فقیه خیلی بزرگی و در عین فقه دارای زهد و تقوا، اما گول بخور، نازرنگ، زمان شناس، دشمن شناس، روشهای دشمنان را شناس، ... مواظب باشید این جور نباشید.
۷۸. علم و تقوا و هوشیاری و بیداری... شما باید سعی کنید خودتان را در آنها به آن قمه و اوج برسانید.
۷۹. این مسؤولیت سنگین، ثواب خیلی زیادی هم دارد. ارزش معنوی زیادی هم دارد.
۸۰. مرحوم آقای طباطبایی رضوان الله علیه این مقام معنویت و صفا و عرفان و خصوصیات که داشت، مال دوران جوانی ایشان است.
۸۱. در جوانی دل انسان پاك است، صاف است... از این حداکثر استفاده را بکنید.
۸۲. این دوره جوانی را که دوره درخشان و طلایی عمر شماست قدر بدانید.
۸۳. نافله لیل؛ سعی کنید ان شاء الله تا آنجایی که ممکن است این را انجام دهید ولو قضایش را.
۸۴. طلبه ای که اهل نافله نباشد، طلبه ای که نمازش را بگذارد آخر وقت، يك چیز مهمی را لنگ دارد، کسر دارد.
۸۵. خودتان را به خواندن نوافل عادت بدهید.
۸۶. نماز خیلی مهم است عزیزان! خیلی، نماز را با توجه بخوانید.
۸۷. ساده دل و چشم و گوش بسته و گوشه‌ی مدرسه بنشین و از روزنامه و رادیو خبر نداشته باش و این جور نباشد.
۸۸. نگذارید که اخلاقیات فاسد در شما ریشه بگیرد و رشد کند.
۸۹. کسانی بودند که هم علم داشتند، هم تقوا داشتند، اما دنیا را نمی شناختند. اینها هم با راه خدا مقابله کردند و جنگیدند!
۹۰. دقت کنید که خدای نکرده خلافی، خلاف رضای الهی، خلاف شرع، از شما صادر نشود.
۹۱. این بزرگان، این امام بزرگوار - که آن قدر اهل صفا و نورانیت بود - اینها هر کاری کردند در جوانیشان کردند.
۹۲. نگذارید دنیا برایتان اصل بشود.
۹۳. با دعا مانوس باشید.
۹۴. اگر چنانچه بتوانید شماها خودتان را با نوافل مانوس کنید خیلی خوب است.
۹۵. بنا داشته باشید که در حال نماز، با توجه به خدا حرف بزنید.

۹۶. قرآن هم که می‌خوانید... يك ترجمه خوبی بغل دستتان باشد، هر جا لازم شد مراجعه کنید.

۹۷. معنای کمال در عرف اسلام و منطق اسلام شکستن آن خودی و منیت و آن چیزی است که انسانها را به گناه و جهنم می‌کشاند.

۹۸. فرائض را به اعلی و جهها انجام بدهید.

۹۹. روزنامه‌هایی که یاوه‌گویی می‌کنند که تضييع وقت هم هست خواندنشان و دست قلمهای ناامن و غیر امین، آنها را نمی‌گویم، آنها را توصیه نمی‌کنم.

۱۰۰. شما باید هم خودتان چشم‌های‌تان را باز کنید، هم چشم دیگران را باز کنید.^۱

معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه

۱. برگرفته از: کتاب «تاج آسمانی»، نوشته محمد جواد شعبانی مفرد، قم: دفتر پژوهش‌های خاص دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ اول، ۱۳۹۳، ص ۱۱۵-۱۲۲.